

OSEBNA PROTISLOVJA II. Kje je torej vzrok, da je uredniški odbor naletel na odpor, češ da njihov koncept pomeni uveljavljanje »avtonomnosti« *Tribune*?

Uredniški odbor *ni naletel* na odpor predsedstva, ker ni predložil predsedstvu nobenega sistematičnega predloga glede urejanja *Tribune*, ki bi lahko tak odpor vzbudil. Pravitelnika, ki ga je pripravljala uredniški odbor, predsedstvo sploh ni obravnavalo, ker ga ni prejelo. Je pa predsedstvo zavračalo razne ideje, ki pa niso prihajale le od nekaterih članov uredniškega odbora in o katerih ne trdim, da so sodile v koncept uredniškega odbora, ki so se zavzemale za »avtonomijo« *Tribune* izven okvirov ZŠ, za upravljanje v celoti prek sodelavcev, neodvisno od kakršnegakoli »formalnega« organa in programa, in ki so dejansko ustvarjale jez med študenti-bralci in študenti-sodelavci, saj dajejo enim pravico, da prek svojih predstavnikov — urejajo list, drugim pa ne, čeprav je pri *Tribuni* možno pritegniti oba faktorja, ker pač vsi študenti živijo v Ljubljani. Povsem verjetno je, da je Boris Paš naletel na »odpor« članov predsedstva; morda smo mu očitali, da hoče »avtonomno« *Tribuno*, vendar tov. Paš očitno ni bil in ni uredniški odbor!

V tretji četrtini svojega članka Boris Paš kritizira obstoječo obliko (koncept) urejanja *Tribune*. Z vso gorečnostjo se zaleti v svojega »sovrážnika« in ga približno na pol strani pokonča. Če odštejemo nekatere netočnosti samih podatkov, se lahko v bistvenih ugotovitvah strinjam z Borisom Pašem. To pa ni prav nič čudnega, če nam je znano, da se je tudi on udeležil sestanka, na katerem smo se dogovorili, da sprejemamo ta koncept urejanja z vsemi njegovimi pomanjkljivostmi vred le začasno (dva do tri mesece efektivnega funkcioniranja), pač dokler ne najdemo primernejše oblike; celo rok smo si postavili: koncept urejanja *Tribune* mora biti prediskutiran do redne skupščine ZŠ ljubljanskih visokošolskih zavodov — skupščina pa ga bo dokončno sprejela.

Zato je bila gorečnost Borisa Paša vseeno malo pretirana, zaletel se je naravnost v odprta vrata. Skrbi nas le, da se ne bi zaletel v nasprotno steno.

Nakratko in shematizirano želim ta koncept predstaviti (podrobno ga bo obravnavala *Tribuna*). V splošnih potezah smo ga izoblikovali na seminarju študentskih aktivistov v Ankaranu in ga bo gotovo diskusija do skupščine še v marsičem spremenila in dopolnila:

1. *Tribuna* ostane še vnaprej list ZŠ na ljubljanskih visokošolskih zavodih in uresničuje program ZMJ ter resolucijo VII. kongresa ZMJ.

2. *Tribuna* ureja uredniški odbor, ki je odgovoren za svoje delo:

— letni skupščini ZŠ ljubljanskih visokošolskih zavodov, na kateri se oceni na podlagi poročila delo v preteklem obdobju in začrtajo najsplošnejše smernice za prihodnje leto.

— plenumu UO, ki voli uredniški odbor in ga tudi razrešuje v celoti ali posamezno. Pri vsaki izvolitvi pa lahko izbira samo izmed študentov, predlaganih na eni javnih razprav o problematiki *Tribune* (zbor zainteresiranih študentov), kar naj bi bil instrument demokratičnega in javnega kandidiranja.

— zboru zainteresiranih študentov (sodelavci bodo najbrž med najbolj zainteresiranimi, ni pa to nujno), ki se sestaja po preteku 4. ali 5. številke lista in ki ima predvsem tele tri funkcije:

a) Uredniški odbor kratko poroča o svojem delu, odgovarja na vprašanja bralcev (od vprašanja objave ali neobjave tega ali onega članka pa do celotne

vsebinske usmeritve), zagovarja svojo uredniško politiko, sprejema predloge in pobude ali pa jih v diskusiji z argumenti zavrne (torej ne sprejme vsakega predloga, ki pride iz študentovih »ust« od spodaj, na kar namigujejo razne parole, ki hočejo trenutno ugajati širokim krogom študentov) ipd.

Vzpostavljajo torej neposreden kontakt in javno odgovornost med uredniškim odborom in študenti-bralci in drugimi faktorji, ki imajo posredno ali neposredno vlogo pri urejanju *Tribune*.

b) Kadrovanje uredniškega odbora. Ko se bo pojavilo vprašanje izvolitve posameznih članov ali vsega uredniškega odbora, se bodo na zboru zainteresiranih bralcev *Tribune* evidentirali vsi možni kandidati za uredništvo. Povsem razumljivo je, da bo imel možnost predlagati sleherni član ZŠ slehernega študenta (člana ZŠ) za kandidata za uredniški odbor. Predlogi bodo morali seveda biti podprti s primernimi argumenti, ki bodo izpričevali kvalitete predlaganega. Najbrž bi ne bilo odveč, če bi predlagani kandidati na kratko obrazložili svoje zamisli glede urejanja lista ali posamezne rubrike, kar bi bilo pač odvisno od tega, za katero uredniško mesto bi kandidirali.

V tej zvezi pa bo treba tudi sistematizirati uredniška mesta pri *Tribuni*; najprimerneje bo, da bomo volili glavnega in odgovornega urednika ter urednike notranje, kulturne in »splošne« rubrike; stalne sodelavce pa si bo izbral uredniški odbor sam.

Na osnovi predlogov in razprav zbora zainteresiranih bralcev-študentov pa bo plenum UO izbral urednika *Tribune*, in sicer kot je razvidno na prvi pogled, v najneposrednejši odgovornosti do študentov. Povsem razumljivo pa je, da zbora zainteresiranih bralcev-študentov spričo gibljivosti in ker bodo na zboru le zainteresirani ne pa vsi bralci, ne moremo uporabiti kot volilno telo, medtem ko pa je plenum, ki je demokratično izvoljeno in jasno opredeljeno telo, najprimernejši organ za volitev uredniškega odbora *Tribune*. Samo po sebi se tudi razume, da bodo odločitve plenuma na naslednjih zborih, kolikor se bo pokazala taka potreba, predmet obravnave, kar se lahko stopnjuje do zahteve po ponovni izbiri urednikov *Tribune*.

V primeru odstopa ali razrešitve posameznega člana ali vsega uredniškega odbora se predsedstvo UO pooblasti, da imenuječasne urednike, ki opravljajo to delo do opisanih volitev.

c) Gotovo bomo posvetili največ časa na teh zborih razpravi o vseh aktualnih problemih, odprtih na straneh *Tribune* še posebno v polemiki. Lahko pričakujemo, da se bodo te razprave izoblikovale v eno najvažnejših in množičnih oblik dela ZŠ, kjer ne bomo le prazno diskutirali, temveč da se bodo oblikovali bistveni zaključki o delu ZŠ, problematiki univerze in družbeni problematiki sploh.

Zbore bo sklicalo uredništvo skupno s predsedstvom UO, med katerima je želeli čim tesnejše in plodno sodelovanje; treba pa je omogočiti sklicanje zbora, za primer medsebojnih trenj, tako enemu, kot drugemu posamezno.

Opisani idejni koncept upravljanja in vsebinskega urejanja *Tribune* je razumljivo še v marsičem nepopoln in ga bo treba še v marsičem obravnavati v diskusiji, o kateri pa predlagam, da jo nadaljujemo v *Tribuni*. Tudi ta koncept vsebuje najtesnejši kontakt z bralci in odgovornost nasproti njim, demokratično objavljanje različnih mnenj itd. Poleg tega pa lahko trdimo, da stoji na realnih tleh in da ne obljublja tistega, česar ne more dati.

Trdimo lahko tudi, da izključuje obe sicer potencialni stalni nevarnosti pri urejanju *Tribune*:

— preprečuje nasilno vmešavanje kogarkoli v urejanje, seveda v okvirih določil pravilnika o urejanju *Tribune* in zakonitosti,

— preprečuje pa tudi možnost, da bi se uredniški odbor zaprl vase, možnost klikarstva, možnost, da bi se *Tribune* polastila katerakoli grupa itd. (te možnosti pa ne preprečujejo razni površni, abstraktni modeli, ki povedo vse s tem, da napišejo na svoj ščit: za Demokracijo in Svobodo).

Odkrito pa tudi povejmo, da vsebuje ta koncept urejanja (kot ga vsebuje vsak, če to priznamo ali ne — vprašanje je samo, kako) usmerjanje, oblikovanje javnega mnenja, ta dva za Borisa Paša najhujša smrtna greha, ki ju lahko zagreši uredništvo. Obenem pa se ne zaveda, da je tudi sam zaznamovan s tem grehom; tudi sam je »usmerjal« in oblikoval javno mnenje s svojim pisanjem ter urejanjem, in ko je spoznal, kot pravi sam, da to ne bo šlo več tako, kot si je zamislil, je odstopil. Rad verjamem Borisu Pašu, da ni odstopil iz solidarnosti z odgovornim urednikom, marsikdo drugi pa je. Gre za to, da je usmerjanje vsebine, usmerjanje, ki v medsebojnem razmerju obravnava univerzitetne in splošne družbene probleme itd., da je to usmerjanje, ki pa ima za posledico oblikovanje določenega javnega mnenja, *odgovorno in da svoje funkcije ne izrablja* — hote ali nehote. Zato je treba ustvariti kar najugodnejše pogoje za uveljavljanje odgovornosti tako nasproti bralcem, kakor tudi nasproti voljenim organom, ki bralce predstavljajo po družbeni politični poti, pa tudi odgovornosti teh organov za skupno jim funkcijo.

V zadnji četrtini svojega članka govori Boris Paš o ZŠ in tudi na kratko in v bistvu pravilno ugotovi njeno zaostajanje za potrebami časa in negativne posledice tega stanja. Pove nam tudi, da se je uredniški odbor *Tribune* (ne verjamem, da gre tu za ves uredniški odbor) hotel zaradi tega rešiti ZŠ, se osamosvojiti in si poiskati sam »stik s članstvom«. S takim načinom pa se ne moremo strinjati! Zaradi tega, ker je ZŠ v krizi, ker še ni našla svojega mesta v spremenjenih pogojih samoupravljanja, jo pohodimo in si vsak po svoje poiščimo »stik s članstvom«. Kot zdravnik, ki bi bolnike zdravil s tem, da bi jih ubil — sicer bi to res trenutno zahtevalo od njega najmanj napora.

Tak odnos do ZŠ je popolnoma zgrešen in je simbioza kratkovidnosti in iskanja poti najmanjšega odpora iz dane situacije in že *a priori* izključuje vsako resno diskusijo o neposredni ali posredni problematiki ZŠ. S takim odnosom tudi *Tribune* ne bomo postavili na mesto, kamor sodi.

Slej ko prej mora biti naš smoter ustvariti iz *Tribune* in ZŠ nasploh dejanski »organizirani obliki družbenega delovanja«, ki bosta sestavni del organiziranega gibanja za razreševanje osnovnih problemov naše družbe. Tega pa ne bomo dosegli z razbijanjem starega in postavljanjem nekih novih »modelov«, temveč z organskim preraščanjem preživelega.

Tone Zimšek